T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 259
KARAR NO : 2015 / 278
KARAR TR : 04.05.2015

ÖZET: Davacının ortağı ve temsilcisi olduğu şirketin prim borçlarından dolayı davalı kurum alacaklarının tahsili için 6183 sayılı Yasa hükümleri uyarınca emekli aylığına konulan haczin kaldırılması istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti hk.

K A R A R

Davacı : Ş.T.
Vekili : Av. M.S.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekilleri : Av. Y.Ç. (Adli Yargıda)
Av. Ö.S. (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; 15.02.1999 tarihinde Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan astsubay olarak emekli olan davacının, emeklilik sonrası Sertaş Madencilik İnşaat Nakliye Üretim Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi'ne ortak olduğunu; ortak olduğu şirketin SSK Elazığ İl Müdürlüğü'ne olan borcundan dolayı davacının maaşına haciz konularak toplamda 13.787,28 TL kesinti yapıldığını; davacının ortağı olduğu şirketin borcunu karşılayacak malları olmasına rağmen davacının emekli maaşına haciz konularak kesinti yapıldığını, şirketin borcundan dolayı ortaklardan kesinti yapılabilmesi için aciz vesikası alınması gerektiği gibi sorumluluğunun da sermaye ile sınırlı olduğunu; haksız ve hukuka aykırı olarak yapılan kesinti nedeniyle davacının geçimini sağlayamadığını belirterek; davacının maaşına konulan haczin kaldırılması için adli yargıda dava açmıştır.

ELAZIĞ İŞ MAHKEMESİ: 09.05.2012 gün ve E:2010/289 K:2012/234 sayılı kararında; "…davacının ortağı olduğu şirketin prim borçlarından ve ferilerinden dolayı usulüne uygun ödeme emri tebliğ edilmesine rağmen davacının 6183 sayılı Yasa'nın 58. maddesi kapsamında 7 günlük itiraz süresi içerisinde ödeme emrine itiraz etmemesi ve davayı hak düşürücü nitelikte olan 7 günlük süre geçtikten sonra açması karşısında…" şeklindeki gerekçe ile davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar vermiştir.

Davanın reddine ilişkin hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ: 07.05.2013 gün ve E:2012/16085 K:2013/9517 sayılı kararında; "… 5434 sayılı Kanun hükümlerince emekli aylığına konulan haczin kaldırılması istemine ilişkin olan ve davalı SGK(devredilen Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı) 'na yönelik iş mahkemesine açılan ve görülen inceleme konusu davada, taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın çözümünde 506, 1476 ve 5510 sayılı Kanunların uygulama yeri bulunmamaktadır. Bu durumda sözü edilen 14, 70 ve 101. Madde hükümlerine göre sınırlı yetki ile donatılmış iş mahkemesi görevli olmayıp, davanın idari yargı yerinde açılması gerektiği…" gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

ELAZIĞ İŞ MAHKEMESİ: 25.10.2013 gün ve E:2013/437 K:2013/680 sayılı kararında bozma ilamına uyarak ve bozmadaki gerekçelerle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve verilen kararın Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin 23.12.2013 gün ve E:2013/24438 K:2013/25310 sayılı kararı ile onanmasının ardından görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargıda dava açmıştır.

ELAZIĞ 2. İDARE MAHKEMESİ: 03.03.2014 gün ve E:2014/174 K:2014/164 sayılı kararında; "… 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun " İdare Mahkemelerinin Görevleri " başlıklı 5. Maddesinde, " İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki, a) İptal davalarını, b) Tam yargı davalarını, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar hariç kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları, d) diğer kanunlarla verilen işleri çözümler" hükmü bulunmakta olup, 5510 sayılı Kanunun 88. Maddesinde " Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir" hükmü yer

almaktadır.

Olayda, davacının kanuni temsilcisi ve yöneticisi olduğu şirketin SGK prim borcu nedeniyle maaşına konulan hacze konu alacağın, SGK kurum alacağı olduğu ve yukarıda anılan Kanun hükmü gereği bu tür alacaklara ilgili uyuşmazlıkların görüleceği yargı yerinin, Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi olması nedeniyle davanın idari yargı yerlerinde inceleme olanağı bulunmaktadır…" denilerek davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiştir.

Görevsizlik kararına davacı vekili itiraz etmiştir.

MALATYA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ:13.11.2014 gün ve E:2014/845 K:2014/1064 sayılı kararı ile usul ve hukuka uygun olan kararın onanmasına karar vermiştir.

İdari yargıda verilen görevsizlik kararının kesinleşmesi üzerine; davacı vekili ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle talepte bulunmuş ve dosya mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 04.05.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasın incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının ortağı ve temsilcisi olduğu şirketin prim borçlarından dolayı davalı kurum alacaklarının tahsili için 6183 sayılı Yasa hükümleri uyarınca emekli aylığına konulan haczin kaldırılması istemiyle açılmıştır.

Dosyalardaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden; 15.02.1999 tarihinde Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan astsubay olarak emekli olan davacının, Sertaş Madencilik İnşaat Nakliye Üretim Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi'ne ortak olduğu; davacının aynı zamanda 21.05.1999 tarihinden itibaren de şirket müdürü olarak görevlendirildiği; bahse konu şirketin prim borçları nedeniyle icra takibine geçilerek ödeme emri düzenlenmesi sonrasında şirketin prim borcundan dolayı tüzel kişilik aleyhine başlatılan icra takibinin davacı tarafından 5510 sayılı Yasaya göre yapılandırıldığı ancak taksitlerin yatırılmaması nedeniyle yapılandırmanın bozulduğu ve davacının şirketin ortağı ve şirket müdürü olması nedeniyle hakkında icra takibi yapıldığı; Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne gönderilen 03.03.2005 tarihli yazı ile davacının kuruma olan prim borcu nedeniyle 2004/34-35 icra esasıyla takip açılarak borcunun kesinleşmiş olduğu, kurum alacağı olan 50.000,000 TL için maaşından kesinti yapılmasının bildirildiği ve davacının maaşından Haziran 2005 - Mart 2011 tarihleri arasında toplam 14.798,28 TL kesinti yapılması üzerine 31.03.2010 tarihinde davacının emekli maaşına konulan haczin kaldırılması istemiyle adli yargıda dava açtığı anlaşılmaktadır.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır" denilmiştir.

Öte yandan, 31.5.2006 gün ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 88. maddesinde, "…Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alacağın teminatını teşkil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari işletme, taşınır ve/veya taşınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi

yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz…", 93. maddesinde, "Bu Kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, sağlık hizmeti sunucularının genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu Kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler; 88 inci maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez. Bu fıkraya göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepler, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir…" ve 101. maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükmü yer almıştır.

Olayda, Kurum alacağının tahsili için 6183 sayılı Yasa hükümleri uygulanarak davacının emekli aylığına haciz konulmuştur. Dosyanın incelenmesinde davacının 5474 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce T.C.Emekli Sandığı emeklisi statüsünde bulunduğu anlaşılmaktaysa da; dava konusu ihtilafın, aylığın bağlanması/kesilmesi/intikali/unsurlarında eksilme – azalma gibi konularda olmayıp, tüzel kişinin (limited şirketin) çalıştırdığı kişilere ilişkin sigorta primlerinin ödenmemesi nedeniyle şirket ortağı ve sorumlu müdürü sıfatıyla, davacıya rücu edilmesi ve davacının davalı kurumdan almakta olduğu emekli aylığından kesinti yapılması suretiyle prim alacağının tahsili mahiyetini taşıdığı ve bu niteliği itibariyle idari yargının görevi dışında kaldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Yasa'nın uygulanmasından doğan ihtilafa ilişkin davada, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi hükmü karşısında, İş Mahkemeleri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Elazığ İş Mahkemesi'nin 25.10.2013 gün ve E:2013/437 K:2013/680 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Elazığ İş Mahkemesi'nin 25.10.2013 gün ve E:2013/437 K:2013/680 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 04.05.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT